

Doen we wel genoeg?

ING heeft vandaag bekendgemaakt [in 2025 nagenoeg geen elektriciteit uit kolen meer te zullen financieren](#). Hiermee willen we de overgang naar een duurzame, koolstofarme economie bevorderen. Een belangrijke stap en we krijgen dan ook veel [erkenning](#) voor onze aanpak van klimaatverandering. Maar we financieren nog altijd olie en gas. Hoe zit dat? Arnaud Cohen Stuart, hoofd Business Ethics, over de dilemma's van ING in de energietransitie.

Moeten we überhaupt nog in olie en gas investeren?

Het lijkt wel het gemakkelijkst, nietwaar: gewoon stoppen. Zo simpel is het alleen niet. In het klimaatakkoord van Parijs uit 2015 spraken de wereldleiders af de temperatuurstijging ruim onder 2 graden Celsius te houden. Dit akkoord gaat over de balans tussen klimaat en economie. Met andere woorden: om de wereldeconomie te laten functioneren, moeten we genoeg nemen met een bepaalde mate van klimaatverandering. Of we het nu leuk vinden of niet, de wereld heeft nog altijd fossiele brandstoffen nodig. [Volgens deskundigen](#) wordt ook bij die 2 graden Celsius in 2040 nog altijd bijna de helft van de wereldwijde energievraag opgevangen met olie en gas. Als er geen aanvullende maatregelen komen, is de energievraag tegen die tijd volgens de prognoses zelfs [met 30% gestegen](#). Dat is alsof er nog een China en India bijkomen, gemeten naar huidig verbruik. De energievraag groeit dus sneller dan de groene opties waarmee aan die vraag kan worden voldaan.

We moeten dus kijken naar wat nodig is, en wat haalbaar is. Twee dingen moeten anders: de energiebronnen en het energieverbruik. Wil dat verbruik omlaag, dan moet de energie-efficiëntie omhoog. Voor de maatschappij betekent dat een enorme verschuiving. We moeten meer circulair gaan leven. Producten kopen die minder energie kosten om te maken. Het toverwoord is elektrificatie. Alleen als de vraag naar duurzaam opgewekte elektriciteit stijgt, kan dat een alternatief worden voor de fossiele brandstoffen. Die verschuiving is al gaande, denk maar aan elektrische auto's. ING staat vooraan om de maatschappij bij die verschuiving te helpen. Maar dat kunnen we niet alleen, en het moet ook nog eens sneller.

Kunnen we helemaal van de financiering van kolen af?

We hebben vandaag een grote stap gezet. We hebben gezegd dat we in 2025 nagenoeg op nul willen zitten. Daar is een reden voor. Kolen zijn van alle fossiele brandstoffen het meest vervuilend. Bij de opwekking van elektriciteit zijn er schonere alternatieven, zoals gas of zonne- en windenergie. Wel zijn er verschillende soorten kolen. Voor de opwekking van elektriciteit worden thermische kolen gebruikt. Met het oog op het klimaateffect daarvan en de alternatieven die er nu al zijn, willen we

onze positie in dat soort kolen tot nagenoeg nul terugbrengen. Voor het smelten van ijzer is weer een ander soort kolen nodig: cokes. De wereld kan nu nog niet zonder cokes. Daarom leggen wij nu de nadruk op thermische kolen.

Kunnen we nog meer doen om onze CO₂ -voetafdruk te verkleinen?

Volgens het [CDP en de Dow Jones Sustainability Index](#) heeft ING al een voortrekkersrol. Maar daar laten we het niet bij. Ons milieuprogramma gaat in eerste instantie over de voetafdruk van [onze eigen activiteiten](#). Toch bereiken we het meest als we de voetafdruk van onze klanten terugdringen, en dat is een stuk moeilijker te regelen en te meten. We willen het effect van onze kredietverlening op het klimaat in kaart brengen. Daar doen we al onderzoek naar, maar we zijn er nog niet. Overigens is het terugdringen van die voetafdruk ook in het belang van de klant. Als je daarmee achterop raakt, loop je het risico dat je niet meer voldoet aan milieuwetten en dat de concurrentie je voorbij gaat. We trekken er hard aan, maar het is een stuk lastiger dan je eigen gedrag aanpassen.

Moeten we alle niet-duurzame klanten de deur wijzen?

Uiteindelijk wel, ja. Maar ING denkt eerder in termen van transitie en erbij betrekken dan uitsluiten. We controleren elke klant en transactie aan de hand van ons sociale en milieurisicobeleid. Het lijkt het gemakkelijkst om afscheid te nemen van elke klant die daar niet aan voldoet, maar wij geloven dat het beter is om met die klant in gesprek te blijven en hem te helpen het beter te doen. Onze reactie op een kredietaanvraag is heel vaak: "ja, maar...". En dan krijgt zo'n klant een lijst verbeteringen op gebied van duurzaamheid die hij eerst moet doorvoeren. Maar we helpen wel mee. Dat bedoel ik met "van binnenuit" veranderingen realiseren. Het echte maatschappelijke effect zit in die transitie. Maar als we geen betrokkenheid en verbetering zien, financieren we uiteindelijk natuurlijk niet.

Waarom kunnen concurrenten als Triodos en ASN fossiele brandstoffen uitsluiten en wij niet?

Het is mooi als je sociale en milieudoelstellingen tot de kern van je bedrijfsstrategie verheft en je daaraan ook houdt. Dat juich ik alleen maar toe. Bedenk wel dat de wereld fossiele brandstoffen niet alleen gebruikt voor het opwekken van elektriciteit. Ook voor kunstmest, chemicaliën, plastic, staalfabricage en andere nuttige en noodzakelijke zaken is fossiele brandstof vereist. Maar vergeet niet: Triodos en ASN hebben elk een kredietportefeuille van zo'n 6 miljard euro. Bij ons is dat 623 miljard. Daardoor hebben we een andere rol in de maatschappij. Door onze grotere omvang kunnen we ook meer invloed uitoefenen. ING is en blijft een belangrijke speler in de energiesector. Neem het dilemma waar we mee begonnen. Op dit moment wordt 81% van de energievraag opgevangen met fossiele brandstoffen. Dat moet anders. Maar direct ophouden met de financiering van fossiele brandstoffen is volgens ons

niet de manier. Onze rol is om die verandering van binnenuit te stimuleren. Door met onze klanten samen te werken om hun transitie te financieren. Door strenge regels te hanteren voor wat we wel en niet financieren en klanten te helpen duurzamer te opereren.

Hoe kan het dat we goede duurzaamheidsratings hebben en toch nog altijd kritiek krijgen?

Ja, we krijgen vaak kritiek. Van ngo's in de media en van mensen op Facebook en Twitter. Dat is een goede zaak. Wij nemen die feedback zeer serieus. Ik verwacht niet dat iedereen verder kijkt dan die kritiek. Maar ik merk wel steeds vaker dat mensen, klanten, ngo's, en overheden echt willen zien wat we aan het doen zijn en verder te kijken dan de buitenkant. Ze zien dat we stappen zetten en dat we goede intenties hebben. We gaan vooruit, zelfs al gaat het niet zo snel als sommigen zouden willen.

Klimaatactiviste Bernice Notenboom daagt ons uit om op de troepen vooruit te lopen. Wat zeg je daarop?

Dat is zeker ook onze ambitie. ING moet klimaatbestendig worden. We hebben als internationale bank de plicht om ons in te zetten voor positieve verandering in de wereld. En niet alleen om schade te voorkomen. Zoals we dat bij ING graag zeggen: van alle banken die bijdragen aan het voortbestaan van de wereld willen we graag de eerste zijn. Ik vind dat we goed op koers liggen. Maar ik begrijp ook dat mensen als Bernice willen dat we nog sneller gaan. Blijf ons maar pushen, zou ik zeggen!

Wat is Business Ethics?

De ING-afdelingen Legal en Compliance zijn ervoor verantwoordelijk dat ING zich aan de wet houdt. De afdeling Environmental & Social Risk integreert klimaatrisico in ons beleid voor een verantwoorde besluitvorming. Business Ethics kijkt verder dan de wet. Deze afdeling buigt zich over zaken als reputatierisico en het evenwicht tussen alle belangen van de bank.